

Polyanthea Sacra

Ex Universæ Sacræ Scripturæ Utriusque Testamenti Figuris, Symbolis, Testimoniis, Nec Non E Selectis Patrum, Aliorumque Authorum, Sententiis, eruditis Interpretationibus, Similitudinibus, rarisque Historiis collecta, Et Copiosis, Exquisitisque Materiis Moralibus De Virtutibus Et Vitiis Pro ...

Spanner, Andreas

Augustae Vindelicorum, 1702

§. 11. Timor hominum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-79369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-79369)

ficat, hoc beneficium iis, qui ex eo fructum recipere noluerint, esse iudicium. Timendum, quod majora Dei beneficia sunt nobis majora iudicia; nisi ex illis fructum percipere studeamus. Diez. conc. 1. Exalt. S. Cruc.

Apparuerunt illis dispersa lingua tanquam ignis. Act. 2. 3. Magnò Ecclesiæ bonò Spiritus S. sua largitus est munera sub specie ignis: ut quò quis de munere effertur, eò timeat sub igne. Petrus Cell. lib. de pan. c. 7. periculosè exultat de dono, cui major accrescit sollicitudo cum dono. Baeza t. 1. l. 5. c. 8. §. 11.

Multa prodigia, & signa, per Apostolos in Jerusalem fiebant, & metus erat magnus in universis. Act. 2. 43. Quid timetis? cum Filium Dei, ejusq; Apostolos, videtis mortuos suscitare? Si vivos occiderent, ratio timendi videretur: cum autem benè aliis eos facere cernitis, pavetis? Sic utiq; quia hæ misericordiæ sunt iudicia ingratissimè timenda. Diez. conc. 1. in Exalt. S. Cruc.

Omne datum optimum descendens à Patre luminum. Jacobi 1. 17. Cur à Patre luminum? non potius à Patre misericordiæ pietatis? ut, qui illud accipit, Iudicii moneatur: *Jerusalem scrutandam in lucernis*, & lumine. Soph. 1. 12. *À domo Dei*, à Christiano, quem toties Eucharisticus Jesus inhabitavit, *incipiet Iudicium Dei*. 1. Petri 4. 17. Novarinus Agn. Euchar.

Gladus ex utraq; parte acutus. Apoc. 1. 16. Cur stellis gladium jungit? Richardus à S. Viç. postquam dixit, quòd habebat septem stellas in dextera sua; ut hoc eis esset ad consolationem; statim addidit, quòd *gladius ex utraq; parte acutus de ore ejus exibat*; quod esset ad correptionem: ei illud conferret fiduciam de gratia, illud incuteret terrorem de negligentia: ut inde sumerent securitatem, nè deseparent; hinc cautelam, ut semetipsos emendarent. Stellis ingerit spem, gladio timorem, ut cum spe, & timore, viventis cautos se habeant; ut timore poenas fugiant, spe ad præmia animentur. Sylveira hic.

Qui non timetis te Domine? quia solus pius es. Apoc. 15. 4. Putabas, dicturum, quia iustus est? Non: misericordia enim, & pietas, timorem nobis debet incutere. Octavianus in Eccl. 1. 8.

§. X.

Varia de Timore Dei.

Næquaquam morte morietur. Gen. 3. 4. Cum vult diabolus introducere peccatum in mentem hominis, conatur abicere timorem Dei, & suæ justitiæ, vel sui rigoris. Et introducere curat præsumptionem impunitatis, & securitatem malam. Et tunc aperit ostia mentis omni iniquitati, & malitiæ, & vanitati. S. Thomas Aqu. hic.

Confige timore carnes meas: à iudiciis enim tuis timeui. Pl. 118. 120. Si jam se habere timorem testatur illis verbis: *à iudiciis tuis timeui*; quid est, quòd adhuc timorem petit? *confige*. S. August. responderet, duplicem esse timorem; servilem, & filialem; filialis succedit servili. Unde ait: da mihi castum timorem; ad quem petendum me tanquam pædagogus timor ille

legis perduxit; quò timore à iudiciis tuis timeui. Pinna Ethol. 18.

Unam sapientiam novi, timere Deum: S. Gregor. Naz. orat. 13.

Quid tam timendum? quàm potestas; cui non potes resistere? quàm sapientia; cui non abscondi potes? Poterat minus timeri Deus, alterò carens. Nunc autem perfecte oportet, timeas illum: cui nec oculus deest videns omnia; nec manus, potens omnia. S. Bernardus l. 5. de consid. ad Eugen.

§. XI.

Timor hominum.

Num. 1.

Facile prævaricatur.

Egrediamur foras. Gen. 4. 8. Facile Cainò foret pacè cum Abele servare; si Deum, quò parentes, metu coleret. Cur enim fratrem trahit in agrum? nisi ut scelus patret procul à parentum oculis. Metus igitur parentum Caino frænum erat, nè fratrem opprimeret; sed leve frænum. Abiit à parentibus, & timore; & scelus facit. Velloso in Judith. 5. Paræn. 25.

Qui timet hominem, cito corrumpet. Prov. 29. 25. Nihil magis timendum, quàm quòd timor humanus præponatur divino. S. Greg. hic.

Puer meus jacet. Matth. 8. 6. Servus paralyticus jacens, est communis hominum timor: semper enim timor servitutem habet. Servitus quoq; timoris calcariibus angitur; nisi ubi libera charitas servit: sed paralytin patitur, cum dissolvitur. Sim. Cass. l. 5. c. 12.

Volens illum occidere, timuit populum. Matth. 14. 5. Facile deviat à iusticia, qui in causis, non Deum, sed hominem, pertimescit. S. Chrysol. l. 127.

Herodes metuebat Joannem. Marci 6. 20. Non in veritate timebat Joannem: sed melius sibi; si timuisset Dominum in Joannes: quoniam *timor Domini expellit peccatum.* Eccl. 1. 27. Sim. Cass. l. 3. c. 3.

Plebs universa lapidabit nos. Luc. 20. 6. Cum isti non negant hominis virtutem; non Deum verentur, sed plebem. Abstinent multi à malo, non Dei amore; sed metu, sed timore plebej. Ac per hoc, quicunq; venerunt in hanc miseriam, seu animi parvitatem, ut aspectum hominum, atque iudicium, & quod ab eis adversum posset infligi, magis, quàm Deum, verentur; immunes à crimine non sunt. Sim. Cass. l. 11. c. 50.

Si quis ambulaverit in die, non offendit. Joan. 11. 9. Lux invisibilis, & rationalis. Mundi est rectus amor; nox verò amor obliquus. Lux veritas; nox falsitas, est: lux timor Dei; nox timor Mundi; in quo ambulans scandalum passus est. Sim. Cass. l. 5. c. 15.

Si hunc dimittis, non es amicus Caesaris. Joan. 19. 12. Mollior erat Pilatus, & minimè pro veritate constans. Timebat enim calumniam, nè accusaretur, quòd rebellem absolvisset. Non enim doctus erat dicere: terrorem vestrum non timebo; sed Dominus ipse mihi erit timor. Isa. 8. 12. Theophylactus hic. Majorem timorem se ingerere putaverunt Pilato, terreni de Cæsare, ut occiderent Christum, quàm superius,

H h h h h 3

perius,

perius, ubi dixerunt: *nos legem habemus* v. 7. Timuit magis humanam, quam divinam, perdere gratiam. Vix peccatum ullum committeretur; si Deus aequè, ac homines, timeretur. Pinna Eth. 19.

Facile deviat à iustitia, qui in causis, non Deum, sed hominem pertimescit. Hic timor, peccati difficultatem differre potest; auferre non potest voluntatem. Unde etiam, quod suspenderit à crimine, avidior redit ad crimen; & aestuat animò, quousque perficiat, quod cogitat, malum. Solus Dei timor, qui mentes corrigit, fugat crimina, innocentiam servat, perpetuum tribuit facultatem. S. Chrysol. f. 127.

Timor hominum peccandi differt facultatem, & operationem; non autem aufert: sed retinet voluntatem, donec habeat opportunitatem. S. Laur. Just. de ligno vitæ. c. 2. de timore.

Num. 2.

Non timendi homines motiva.

Ingrederis tu, & seniores Israel, ad Regem Egypti. Ex. 3. 18. ait Deus ad Moysen. Et tamen Ex. 5. 1. dicitur: *ingressi sunt Moyses & Aaron &c.* Cur non ingressi etiam illi Seniores? Respondent Hebræi apud Lyranum: quia ducti regis timore foris manserunt; ad divinum præceptum violandum audaciores, quam ad vultum regis sustinendum. Sed non evasit hic timor impunitus: nam Deus postea in monte Sinai solum Moysen ad se ingredi voluit. Ex. 24. 2. *Solus Moyses ascendet ad Dominum; & illi non appropinquabunt.* Aequum enim erat, ajunt Hebræi; ut, qui humano timori succubuerant, à divino conspectu arceantur. Mendoza in 1. Reg. 12. Annot. 12. Sect. 1.

In Domino confido - quomodo dicitis animæ meæ - quoniam ecce peccatores intendunt arcum. Ps. 10. 2. 3. Suadet David fugam in montes, ob armatas inimicorum manus: ille tamen non timet; quia peccatores. Euthymius hic: hac de causa ego confido: quia peccatores sunt, qui pugnant adversum me. Peccant enim, dum me temerè insequuntur, & morte afficere volunt. Sylveira in Act. 23. q. 5:

Dominus illuminatiomea, & salus mea: quem timebo? Ps. 26. 1. Nullum hominem formidabo: timor enim fecerat Domini, nè quemquam alium timere potuisset. Cassiodorus hic.

Nè timeas eos, - quoniam increduli &c. Ezech. 2. 6. Sed, quæ adferuntur, timorem potius incutere, quam excutere, videntur. Merito tamen jubetur non timere: quia, cum sint impii, citò peribunt. Theodoretus hic: causa idonea est ad contemptum eorum, qui insidiosè aggrediuntur, improbitas: legis enim violatores, & à divina ope vacui sunt: neque utique hujusmodi viri metuendi; quamvis more scorpionum ladan, Sylveira in Act. 23. q. 5.

§. XII.

Timor salubris de salute, perseverantia.

Ex Veteri.

Noli timere Abram: ego protector tuus sum. Gen. 15. 1. Dicebat Deus, hostibus devictis. Quid ultra metuendum? Respondet

Pererius: verisimile est, timuisse Abram; nè quatuor illi reges, à se debellati, tantæ cladis dolore, ac pudore, vehementius ad vindictam inflammarentur, & majoribus coactis viribus redirent. S. Leo f. 6. de Epiph. habet & pax nostra sua pericula. S. Bernardus f. 1. in Pl. 90. monebat suos Monachos: lætos vos esse volo; sed non securos. Did. Nis. fer. 2. D. 4. Quadr. §. 5.

Semper, quasi timentes super me fluctus, timui Deum. Job. 31. 23. Cur timorem, ex divina iustitia ortum, cum timore ortò ex procella comparavit? Credo duplicem ob causam. Unam tradit S. Gregor. mor. l. 21. c. 17. quia sicut tempestas cogit ad merces in mare projiciendas, ut vita servetur; ita divinus timor impellit ad bona temporalia abjicienda, nè spiritualia amittantur. Secunda causa: quia sicut, coortà tempestate, omnes in preces, & vota, ac lacrymas, solvuntur; omnes præterita crimina abjurant, nova vivendi exordia promittunt, divinam gratiam humiles precantur: ita timore divinò perculsi, etiam sancti viri, hæc omnia exequuntur. Mendoza in 1. Reg. 12. annot. 4. Sect. 1.

Beatus vir, qui non abiit in consilio impiorum. Ps. 1. 1. Non dixit, qui non abijt, sed *qui non abiit*: nondum enim ille, qui in vita est, beatus est prædicandus, ob exitum incertum: sed qui vices suæ functionis, & vocationis, semel absolverit, vitamque sine certò clausurit; hic jam beatus dici tuto potest. S. Basil. hic.

Servite Domino in timore, & exultate eicuntremore; nè quando precatis de via justa. Ps. 2. 11. Exultate, sed cum tremore; ut semper humiles teneatis, quod accepistis: nè quando irascatur Dominus, superbis, sibi, quod habent, tribuentibus; non illi, à quo habent, gratias agentibus. S. Aug. f. 2. de Verb. Ap.

Si constant adversum me castra, non timebit cor meum. Ps. 26. 3. Timeo tibi, quia parum times. Qui castra rides, ab una prosternebris foemina. Oliva t. 2. Strom. §. sint lumbi vestri &c.

Fulgura in pluviam fecit. Ps. 134. 7. Minas ad misericordiam flexit. Quando tibi minatur Deus, per Prophetam, & per Apostolum, & times; nonne coruscatio terruit te? sed cum pœnitendo corrigeris, & agnoscis, hoc misericordiæ fieri; in pluviam vertitur fulguris terror. S. August. hic.

Nè glorieris in crastinum. Prov. 27. 1. Adhuc Judas forsitan dignus erat cum cæteris seorsum accipi, & audire, quæ passurus erat Magister. Adhuc nesciebat Judas, quid esset facturus. Sed nec aliquis nostrum scit: nam & omnibus dicitur, *nè glorieris in crastinum*; nec enim scis: quid superventura pariet dies. Orig. hom. 11. in Matth.

Beatus homo, qui semper est pavidus. Prov. 18. 14. Nè mireris, quod timuerit justus, in quo Spiritus Sanctus erat: non enim erat vacuus coram latrone viator; & quomodo non timeret? - Tua modò securitas, aut de inopia, aut te ignorantia est. Aut enim deest, quod possit auferri; aut deesse jam putas, quod possit auferri. Time vel ob hoc ipsum; quia te invenis non timentem. Sylveira in Luc. 2. q. 29.

Ante